2026

KVALITETSMELDING

VESTERÅLEN BARNEVERN

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse 1
1. Innledning 2
2. Barnevernstjenestens verdigrunnlag 3
3. Barnevernstjenestens ansvarsområde 3
4. Presentasjon av barnevernstjenesten 4
5. Temaområder 6
5.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi 6
5.2 Meldinger 6
Frist for behandling av melding 7
Antall meldinger og fristbrudd på behandling av melding i 2025 7
Meldinger som settes til undersøkelse 7
Mottaksarbeid 7
Hvem meldte til barnevernstjenesten i 2025? 7
5.3 Undersøkelser 8
Gjennomføring av undersøkelser 8
Samarbeid med barnet og foreldrene i undersøkelsen 8
Undersøkelser på spe- og småbarn 9
Kartleggingsverktøy som VBV har kompetanse på per 31.12.2025: 9
Oppstartsmøte 9
Konklusjon på undersøkelse 9
Undersøkelser konkludert i 2025 9
Antall og andel undersøkelser avsluttet av barnevernet i 2025 10
5.4 Tiltak 10
Ulike typer tiltak 11
Kompenserende tiltak 11
Omsorgsendrende tiltak 11
Familieveiledere/ressursteam 11
Metoder som familieveiledere hos VBV har kompetanse på 12
Antall og andel barn med frivillige barnevernstiltak i løpet av 2024 og 2025 12
Saker ført for barneverns- og helsenemnda og tingrett 12
5.5 Fosterhjem 13
5.6 Ettervern 14
5.7 Kvalitet 14
Internkontroll 14
Ledelse i barnevernet 15
Opplæring og oppfølging av ansatte 15
Medvirkning 16

Brukerundersøkelser 16
Kommunebarometer fra Bufdir 16
Bemanning og kompetanse 17
Sykefravær 18
6. Økonomi 18
7. Utfordringsbildet 19
Et helhetlig arbeid rundt barn og unge som har behov fra ulike hjelpeinstanser 19
Forebyggende samarbeidsgrupper der Vesterålen barnevern har deltatt i 2025 20
Informasjonsvirksomhet 20
Nasjonalt forløp 20
Omfattende og komplisert forvaltningsarbeid 20
Kvalitet i tjenestetilbudet 21
Vold og trusler 21
8. Evaluering av tiltak og veien videre 21
Evaluering av tiltak gjennomført i 2025 21
Veien videre 22

1. Innledning

Det er et krav i Lov om barnevernstjenester § 15-3, 5. ledd, om at kommunestyret minst en gang i året skal få en redegjørelse om tilstanden i barnevernstjenesten.

Gjennom oppvekstreformen har kommuneledelsen fått ansvaret for at kommunen gir barnevernstjenester i tråd med gjeldende lovverk, og at barnevernstjenesten drives forsvarlig.

Denne rapporten er i hovedsak bygget opp i hht. Bufdirs veileder for tilstandsrapportering. Rapporten baserer seg på måloppnåelse, nøkkeltall og styringsdata fra foregående år. Den skal gi et helhetsbilde av tjeneste og vise til en videre retning for arbeidet. Målsetting med rapporten er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og utfordringer, samt å skape åpenhet og bidra til å styrke kommunenes rolle i barnevernsarbeidet.

Oppvekstreformen, som trådte i kraft med ny barnevernslov, 01.01.2021, fordrer et tettere samarbeid mellom alle aktører i kommunen som har ansvar for barns oppvekstvilkår. Vesterålen barnevern bidrar i arbeids- og styringsgrupper i alle samarbeidskommunene, der det jobbes med å planlegge, iverksette og følge opp forebyggende tiltak for barn og unge.

Som utgangspunkt for definisjon av kvalitet legger barnevernstjenesten til grunn kvalitetsprinsippene definert av Verdens helseorganisasjon, som er besluttet på barnevernsområdet nasjonalt:

- Tjenestene skal være virkningsfulle
- Tjenestene skal ha god utnyttelse av ressursene

- Tjenestene skal involvere brukerne og gi dem innflytelse
- Tjenestene skal være samordnet og preget av kontinuitet
- Tjenestene skal være trygge og sikre

Statistikken det vises til i denne rapporten er hentet fra KOSTRA, Bufdirs kommunemonitor og interne registreringer. Sammenligninger mellom kommuner gjelder kommunene i barnevernssamarbeidet samt «landet utenom Oslo.» Ved presentasjon i kommunestyrene vil sammenligning også gjøres opp mot den enkelte kommunes KOSTRA-gruppe.

Forklaring til KOSTRA-funksjonskodene 244, 251 og 252 som framkommer i tabeller i rapporten:

244 Administrasjon/drift av barnevernstjenesten

251 Barnevernstiltak for barn som bor hjemme

252 Barnevernstiltak for barn som barnevernet har flyttet ut av hjemmet

2. Barnevernstjenestens verdigrunnlag

Vesterålen barnevern sitt verdigrunnlag er basert på formålsbestemmelsen i barnevernsloven: «Vesterålen barnevern sikrer barn, ungdom og deres familier rett hjelp til rett tid, i hht. Lov om barnevern. Barnets beste er styrende og barnets stemme er tydelig i arbeidet.» Vertskommunen Sortland sine verdier er førende:

- Trygghet og respekt: vi skal gi god opplæring slik at ansatte er trygge i sin rolle og sitt mandat. Alle brukere av våre tjenester og våre samarbeidspartnere, skal behandles med respekt, også ved uenighet.
- Humør og entusiasme: vi tilstreber et godt og inkluderende arbeidsmiljø, og fremmer stolthet over å jobbe i Vesterålen barnevern.
- Åpenhet og ærlighet: vi tilstreber åpenhet rundt våre vurderinger og beslutninger. Vi erkjenner at de beste løsningene skapes gjennom dialog og samarbeid.

3. Barnevernstjenestens ansvarsområde

Barnevernstjenestens mandat er gitt i Lov om barnevern med tilhørende forskrifter. I lov om barnevern § 1-1 står det om lovens formål:

«Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse. Loven skal bidra til at barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.»

Barnevernstjenesten skal bidra til at barn og unge i kommunen har gode levekår og mulighet til positiv utvikling under trygge rammer. Når barn har et særskilt behov for det, skal barnevernstjenesten gi råd, veilede eller sette inn andre former for tiltak med formål om å bedre barnets situasjon. Tjenester som barnevernet gir skal, så langt det er mulig, skje i samråd med familien. De fleste barn får hjelp hjemme hos familien sin, men noen barn får det bedre ved å flytte i fosterhjem eller institusjon for kortere perioder eller på lengre sikt.

Barnevernet yter tjenester til barn og unge i alderen 0 – 25 år, som av ulike grunner har et særlig behov for hjelp. Kommunen har ansvar for universelle og selektive tiltak for utsatte barn og unge. Barnevernet har ansvaret for spesifikke, individuelle tiltak. I samarbeid med andre instanser skal barnevernet medvirke til planlegging av generelle tiltak for å trygge barn og unges oppvekst. Tverrfaglig og forebyggende arbeid skal vektlegges i det kontinuerlige arbeidet.

Barnevernsloven og barnevernretten bygger på 3 hovedprinsipper: det biologiske prinsipp, minste inngreps prinsipp og hensynet til barnets beste. Disse prinsippene ligger til grunn for utøvelse av myndighet i tråd med barnevernsloven, og er styrende for de avgjørelser som blir fattet etter loven.

Det er i første rekke foreldrene som har ansvaret for sine barn. I andre rekke kommer det offentliges ansvar, som blant annet reguleres av barnevernsloven. Sentralt for det offentliges ansvar er tiltak og inngrep som kan gjøres overfor barn og familier. Loven har regler om hvilke tiltak som kan iverksettes, innholdet i tiltakene og hva som skal til for at det kan fattes vedtak om tiltak.

Barn og unges rett til medvirkning er sentralt i alt arbeid som barnevernstjenesten gjør. Det betyr at barn og unge skal høres og gis mulighet til å medvirke i alle prosesser og beslutninger som omhandler dem. I tillegg til barna, er foreldrene de viktigste samarbeidspartnerne til barnevernstjenesten. De har lovfestede rettigheter til medvirkning.

Barnevernsloven § 1-7 krever at oppfølging og tiltak skal være forsvarlig. Dette er en rettslig standard som endres over tid i takt med utvikling av kunnskap og kompetanse på fagområdet. Den endres også i takt med samfunnsutviklingen, og som en konsekvens av ulike rettsinstansers avgjørelser. Barnevernstjenesten må alltid søke den beste tilgjengelige kunnskap om hvordan barn og unges behov best kan ivaretas.

Kravet til dokumentasjon hos barnevernstjenesten er svært høyt. Det innebærer blant annet at alt av arbeid, dialog og faglige vurderinger skal dokumenteres i barnets mappe. Private parters rett til kontradiksjon skal ivaretas.

Hensynet til barnets beste i alle vurderinger og inngripen, er et svært viktig prinsipp og inngår i forsvarlighetsbegrepet. Dette innebærer blant annet at det alltid skal gjøres individuelle barnevernsfaglige vurderinger for det enkelte barn.

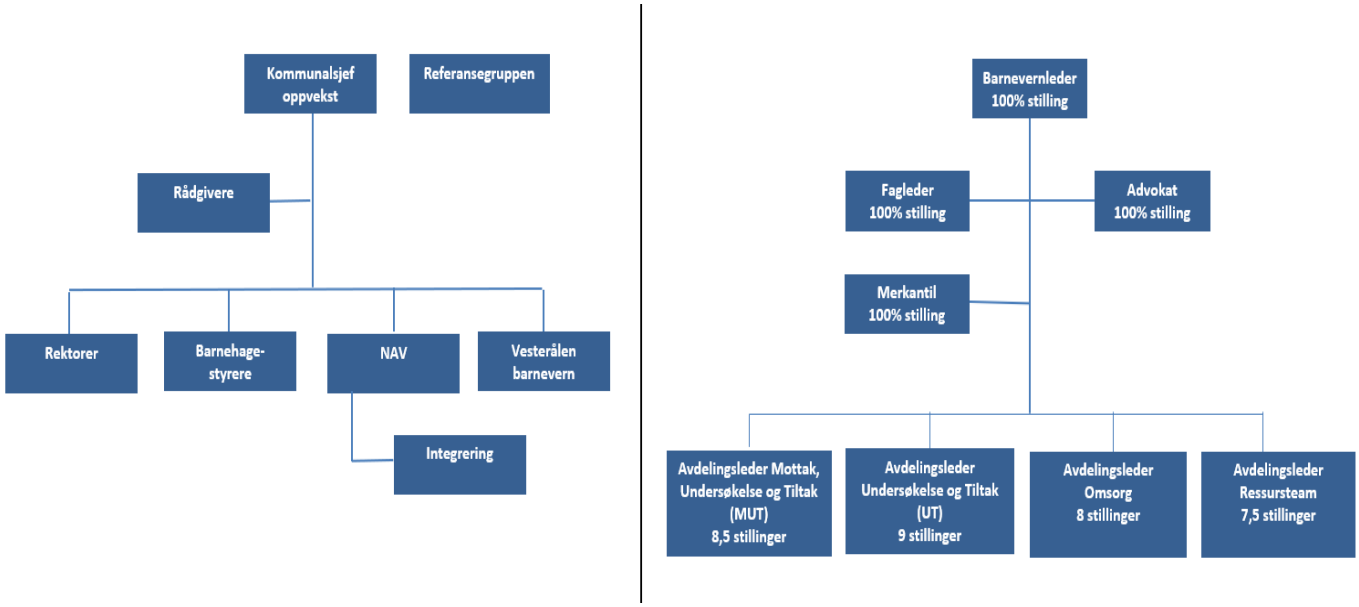
I Vesterålen bor det en del barn i fosterhjem, som har sin hjemkommune utenfor vårt distrikt. Kommunen der fosterhjemmet ligger, har ansvar for å føre tilsyn med hvert enkelt barn i fosterhjem, jf. barnevernsloven § 9-10. Vesterålen barnevern forvalter tilsynsansvaret for alle fosterbarn i vårt distrikt, både de vi har flyttet ut av hjemmet selv, og de som annen kommune har flyttet i fosterhjem. Formålet med tilsynet er å føre kontroll med at barnet får forsvarlig omsorg og at forutsetningene som ble lagt til grunn for fosterhjemsoppholdet blir fulgt opp.

VBV administrerer selv utbetalinger til alle oppdragstakere i barnevernet.

4. Presentasjon av barnevernstjenesten

Vesterålen barnevern (VBV) er en interkommunal barnevernstjeneste for kommunene Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes. Sortland kommune er vertskommune. VBV har en referansegruppe bestående av en enhetsleder eller kommunalsjef utnevnt av hver kommune. Formålet med barnevernssamarbeidet er å skape en best mulig barnevernstjeneste for kommunenes innbyggere, og sikre en god kvalitet på tjenesten. Et større fagmiljø bidrar til å styrke den totale kompetansen, sikrer rettssikkerhet og gir en åpnere og mer tilgjengelig tjeneste for brukerne i alle 6 kommunene.

Organisasjonskart

Barnevernstjenestens primære oppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og/eller utvikling, får rett hjelp til rett tid. Det innebærer at alle tiltak fra barnevernstjenesten ytes etter enkeltvedtak, og er i hovedsak rettet mot enkeltpersoner. Det må likevel anses at barnevernet også jobber forebyggende. For eksempel bidrar satsing på kompetanse på spe- og småbarn til at utfordringer kan løses på et tidlig tidspunkt og forebygger store utfordringer senere i barnets liv. Familieveiledere med kompetanse innenfor mange systematiske veiledningsmetoder forebygger at barn og ungdom må flytte ut av hjemmet. Ettervern forebygger at unge voksne faller utenfor arbeidsliv og studier, og bidrar til at de får en god start på voksenlivet.

VBV har de siste årene hatt 37,5 årsverk fordelt på 38 ansatte. Fra 2023 har det vært en større turnover i tjenesten enn det som hadde vært vanlig siden den interkommunale tjenesten ble etablert i 2012. Det medførte at også i 2025 var det flere vakanser, som igjen førte til stor arbeidsbelastning på de ansatte. Et høyt antall bekymringsmeldinger i 2025, og mange saker med alvorlig bekymring forsterket også dette. Konsulenter fra Dedicare, som var innleid i 2024, ble videreført til 2025. Den siste konsulenten avsluttet oppdraget i august 2025. Fra 01.09.2025 ble det ansatt ny barnevernleder. På grunn av internt opprykk fungerte barnevernleder også som fagleder fram til 31.12.2025. Ny fagleder og ny avdelingsleder for ressursteamet ble ansatt med oppstart 01.01.2026.

Ansatte i Vesterålen barnevern har oppmøtested i alle kommunene, bortsett fra Lødingen. Der er det to ansatte med kontorsted Sortland, som har fast oppmøte i Lødingen hver tirsdag. Kontoret på Sortland er hovedkontor. Her sitter barnevernleder og fagleder, og det er for tiden 23 ansatte med oppmøtested her. Fem ansatte har oppmøtested Andenes, 2 i Bø, 5 i Hadsel og 3 i Øksnes.

Ved rekruttering er det ofte åpent hvor nye ansatte kan ha kontor. Derfor vil antallet som har oppmøtested på de forskjellige kontorene kunne variere fra år til år.

5. Temaområder

5.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi

I Vesterålen bodde det 6102 barn/ungdom mellom 0 – 17 år, per 31.12.2025. Det var en oppgang med 85 personer fra 2024. Alle kommunene bortsett fra Andøy og Bø, hadde flere barn/ungdommer i 2025 enn i 2024. Sortland var den kommunen med størst økning i barnebefolkningen.

	Personer		
	2023	2024	2025
	0-17 år	0-17 år	0-17 år
K-1851 Lødingen	311	318	326
K-1866 Hadsel	1 566	1 555	1 595
K-1867 Bø	390	394	384
K-1868 Øksnes	810	799	811
K-1870 Sortland - Suortá	2 199	2 168	2 210
K-1871 Andøy	768	783	776

KOSTRA tabell 13148

Tabellene under viser andelen bekymringsmelding per kommune i 2024 og 2025. Lødingen, Sortland og Andøy hadde nedgang i andel meldinger, mens Hadsel, Bø og Øksnes hadde en økning.

	2024					
	1851 Lødingen	1866 Hadsel	1867 Bø	1868 Øksnes	1870 Sortland - Suortá	1871 Andøy
Barn med melding ift. innbyggarar 0-17 år (prosent)	11,7	3,3	6,8	5,9	5,2	5,8

	2025					
	1851 Lødingen	1866 Hadsel	1867 Bø	1868 Øksnes	1870 Sortland - Suortá	1871 Andøy
Barn med melding ift. innbyggarar 0-17 år (prosent)	9,4	5,1	7,5	6,5	4,3	3,6

KOSTRA tabell 12280

5.2 Meldinger

Barnevernstjenesten er avhengig av informasjon fra andre for å kunne gi rett hjelp til rett tid. Alle kan melde bekymring til barnevernstjenesten. Barnet selv, foreldre, familie, venner, skole, barnehage og politi, er eksempler på instanser som melder.

I hht. barnevernsloven § 13-2 har alle offentlige ansatte plikt til å gi informasjon til barnevernet når det er grunn til å tro at:

- Et barn er utsatt for alvorlig omsorgssvikt
- Et barn er utsatt for vold og/eller overgrep
- Et barn har vedvarende og alvorlige atferdsvansker

Frist for behandling av melding

Barnevernstjenesten skal snarest, og senest innen en uke gjennomgå innkomne meldinger, og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelser etter barnevernsloven § 2-2. Alle bekymringsmeldinger akuttvurderes samme dag som de mottas.

Vesterålen barnevern har meldingsmøte hver tirsdag og fredag. Der deltar to fast ansatte på Mottak, avdelingsledere på teamene UT og MUT, fagleder og barnevernleder. Det at flere ledere deltar gjør at møtene kan gjennomføres selv om noen er borte.

Antall meldinger og fristbrudd på behandling av melding i 2025

I 2025 mottok VBV 616 bekymringsmeldinger fordelt på 349 barn. Det er en økning fra 2024, hvor antallet bekymringsmeldinger var 589 fordelt på 357 barn. Antallet meldinger mottatt i 2025, er det høyeste VBV har hatt siden etableringen i 2012. Flere meldinger på færre barn gjenspeiles i mange saker med alvorlig bekymring, og som har endt med at barnet har blitt flyttet ut av hjemmet. Til tross for det høye aktivitetsnivået, var det ingen fristbrudd på behandling av melding i 2025.

Meldinger som settes til undersøkelse

For meldinger som besluttes undersøkt, blir det utarbeidet hypoteser som skal sjekkes ut i undersøkelsen. Hypotesene skal være basert på det som framkommer i den konkrete meldingen. Dersom barnet er kjent for VBV fra før, kan denne kunnskapen bidra til å forme hypotesen(e). Eksempel på hypotese kan være: «mors psykiske helse påvirker barnets omsorgssituasjon,» «mor utsetter barnet for vold, og far skjermer ikke barnet.»

Mottaksarbeid

Barnevernstjenesten jobber kontinuerlig med tilgjengelighet på meldingsmottak. De ansatte på Mottak gjennomfører ukentlig mange drøftinger med både private, offentlige og anonyme meldere. De får råd og veiledning i forhold til bekymringer de har, om de bør levere melding eller søknad, om bekymringen faller utenfor barnevernsloven eller om det er andre instanser som kan gi bedre hjelp i det konkrete tilfellet. Noen ganger leverer barnevernstjenesten selv bekymringsmeldinger. Det kan for eksempel være tilfeller der det er aktiv sak på et barn, der det av meldingen eller undersøkelsen avdekkes grunn til bekymring også for søsken. Dersom barnet flytter til annen kommune, blir det alltid vurdert om det skal sendes bekymringsmelding til den nye kommune.

Hvem meldte til barnevernstjenesten i 2025?

Oversikt over de som sendte flest meldinger, i tillegg til barnet selv. Enkelte har meldt flere ganger på samme barn.

Melder	2024	2025
Barnet selv	4	4
Barnehage	28	11
NAV	25	12
Psykisk helse- og rustjenester	26	18
Psykisk helse for barn	21	25
Helsestasjon	30	37
Skole	46	59
Foreldre	56	75
Politi	116	89
Familie for øvrig/andre private	56	91

En del foreldre tar selv kontakt med barnevernstjenesten, enten med søknad om hjelp eller bekymring for eget barn. Flere av disse meldingene omhandler bekymringer knyttet til den andre forelderen. Det var en markant økning av meldinger knyttet til konflikt mellom foreldre, fra 27 meldinger i 2024 til 41 meldinger i 2025. I konfliktsaker er det ofte slik at også familie og nettverk rundt, engasjerer seg på den ene eller andre forelderen sin side, og leverer bekymringsmelding.

Politiet er den offentlige instansen som melder mest til barnevernet. Det kan være mange årsaker til dette, men mulige forklaringer kan være:

1. politiet kommer i kontakt med personer i risikogrupper for rus, psykisk uhelse og kriminalitet. En del av disse har barn eller er selv under 18 år.
2. Politiet er ofte bare til stede i konkrete situasjoner, og har ikke videre kontakt for å følge opp situasjonen. De melder til barnevernet for vurdering av videre oppfølging.
3. Politiet har i liten grad egne tiltak for å hjelpe barn og familier i risiko.

Skoler melder generelt mer enn barnehager. En mulig forklaring kan være at barnehager i større grad veileder foreldre selv. Når barnet kommer på skolen får barn og foreldre ikke like tett oppfølging, i tillegg til at utfordringer kan bli mer synlig etter hvert som barnet blir større.

5.3 Undersøkelser

Dersom det er rimelig grunn til å tro at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak, skal barnevernstjenesten snarest og senest innen tre måneder undersøke forholdet, jf. barnevernsloven § 2-2. I særlige tilfeller kan fristen utvides til 6 måneder, noe som i så fall skal begrunnes skriftlig. Utvidelse kan være aktuelt hvis saken er særlig komplisert, hvis familien er utilgjengelig for barnevernet, man venter på politiets etterforskning eller det er engasjert sakkyndig.

Gjennomføring av undersøkelser

Det framgår av barnevernsloven § 2-2, at undersøkelsen skal gjøres så skånsomt som mulig. Samtidig skal barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov undersøkes, og det skal undersøkes grundig og systematisk nok til å kunne avklare om barnet har behov for tiltak. Det er en del av den barnevernsfaglige vurderingen å avgrense undersøkelsen tilstrekkelig, men samtidig slik at man får avklart det nødvendige for å kunne fatte en beslutning.

Undersøkelsen gjennomføres på bakgrunn av hypoteser utarbeidet i meldingsmøtet. Det utarbeides en egen plan for undersøkelsen, som gjennomgås med barnet og foreldrene. Der framgår de aktiviteter som barnevernet ønsker å gjennomføre for å belyse bekymringen som er kommet fram, for å få bekreftet eller avkreftet hypotesene og for å avklare om barnet har behov for tiltak. Undersøkelsesplanen kan endres/utvides, dersom det framkommer nye opplysninger i undersøkelsen som også må sjekkes ut.

Samarbeid med barnet og foreldrene i undersøkelsen

VBV bestreber seg alltid på å samarbeide med barnet og foreldrene i undersøkelsen. Hvis det vurderes nødvendig på grunn av sakens karakter, så kan allikevel barnevernet gjennomføre undersøkelsesaktiviteter uten samtykke. Det kan være å snakke med barnet, dra på hjemmebesøk, innhente opplysninger eller engasjere sakkyndig til å gjennomføre undersøkelsen. Undersøkelsesaktiviteter er de eneste tiltak barnevernet selv kan beslutte å gjennomføre uten samtykke. Ellers skal alle aktiviteter og tiltak som foreldre og ungdom over 15 år ikke samtykker til, godkjennes av barneverns- og helsenemnda.

Undersøkelser på spe- og småbarn

I 2024 ble det besluttet å øke kompetansen på undersøkelser for spe- og småbarn. Det ble vurdert som viktig å tidligst mulig få kartlagt barn i risiko, for å forebygge utvikling av omsorgssvikt og store utfordringer senere i barnets liv. Kontaktpersoner på team UT samt et par kontaktpersoner på team MUT har fått opplæring i kartleggingsverktøyet ASQ/ASQ-SE. Det er i tillegg besluttet at de i 2026 skal ha opplæring i Infant Care Index, som er en metode for å kartlegge samspill mellom spe-/småbarn og foreldre. Ressursteamet kan også bidra med kartlegging/observasjoner i undersøkelsene, når det vurderes nødvendig ut fra sakens alvorlighet.

Kartleggingsverktøy som VBV har kompetanse på per 31.12.2025:

ASQ/ASQ-SE (kartlegger barns utvikling)	**ASEBA** (både kompetanseområder og problemområder kartlegges)	**Eyberg** (kartlegger atferdsvansker)	**Kate/Cats** (fanger opp potensielle traumehendelser)	**COSI** (måler omsorgspersonens tilknytninsstrategi)
AIM3 (utredning av ungdom med skadelig seksuell atferd)				

Oppstartsmøte

I en del saker benyttes metoden «Oppstartsmøte» for gjennomføring av undersøkelse. Det er en metode som VBV innførte for flere år siden, og som vi har god erfaring med. Til møtet inviteres privatpersoner og offentlige instanser som kan bidra til å belyse barnets og familiens situasjon, og som kan være med og drøfte gode løsninger. Metoden er basert på samtykke, og familien og barnevernet blir på forhånd enig om hvem som skal inviteres til møtet. Barnevernet har egne koordinatorer for oppstartsmøte, som organiserer og leder møtet.

Konklusjon på undersøkelse

Utfallet av en undersøkelse kan være:

- Barnevernstjenesten henlegger saken:
    - det vurderes at barnet ikke har et særskilt behov for hjelp på grunn av sin omsorgssituasjon eller fordi barnet utsetter sin utvikling i fare, jf. bvsl. § 3-1.
    - familien takker nei til tiltak, og bekymringen er ikke alvorlig nok til å vurdere tiltak uten samtykke.
- Barnevernstjenesten fatter vedtak om frivillige hjelpetiltak med samtykke fra foreldrene og barn over 15 år, jf. bvsl. § 3-1
- Barnevernstjenesten fremmer sak til barneverns- og helsenemnda:
    - pålagte hjelpetiltak, jf. bvsl. § 3-4.
    - begjæring om omsorgsovertakelse, jf. bvsl. § 5-1.
- Barnevernstjenesten henlegger saken med bekymring, fordi foreldrene ikke samtykker til tiltak, jf. barnevernsloven § 2-5, 3. ledd. I dette tilfellet kan det fastsettes i henleggelsesvedtaket at ny undersøkelse iverksettes etter 6 mnd., dersom vilkårene i § 2-2 fortsatt er til stede.

Undersøkelser konkludert i 2025

I 2025 var det 88 undersøkelser som ble konkludert med vedtak om tiltak, mot 50 i 2024. Det er en markant økning, som delvis kan forklares med økning i antall bekymringsmeldinger i 2025. I tillegg

var det en liten økning i antall meldinger som ble satt til undersøkelse i 2025. Det har også vært mange saker med stor grad av alvorlig bekymring i 2025, og høy aktivitet i saker som har vært til behandling i barneverns- og helsenemnda/rettsinstanser.

Det var totalt 25 fristbrudd på undersøkelser i 2025. Av disse var det 22 brudd på 3-mnd.fristen og 3 brudd på 6-mnd.fristen. Av disse undersøkelsene ble 5 konkludert med vedtak om tiltak, 13 ble henlagt etter barnevernets vurdering og 7 ble henlagt etter partenes ønske. Det høye antallet fristbrudd må ses i sammenheng med underbemanning over lengre periode, som har gjort at hver kontaktperson hadde ansvar for mange saker. Selv om sykefraværet gikk ned i 2025, var det i perioder flere vakante stillinger. I tillegg var det nyansatte som i starten ikke har egne saker og deretter bruker tid på å få en fullstendig saksliste og jobbe seg inn i saker. Høyt dokumentasjonskrav og mange alvorlige og arbeidskrevende saker har også bidratt. Noen av fristbruddene skyldes saksbehandlingsfeil, der undersøkelsen i realiteten var ferdig, men feilregistrering i fagsystemet har ført til at det ikke har blitt registrert riktig. Det er vurdert at slike saksbehandlingsfeil ikke skyldes mangelfulle rutiner eller manglende internkontroll, men direkte har sammenheng med flere nyansettelser og en svært presset arbeidssituasjon for kontaktpersoner og avdelingsledere over tid.

Antall og andel undersøkelser avsluttet av barnevernet i 2025

	Undersøkingar avslutta (antall)				Prosentdelen undersøkingar avslutta (prosent)			
	2025				2025			
	Undersøkingar avslutta	Innan 3 månader	I løpet av 3-6 månader	Meir enn 6 månader	Undersøkingar avslutta	Innan 3 månader	I løpet av 3-6 månader	Meir enn 6 månader
1851 Lødingen	23	17	6	0	100,0	73,9	26,1	0,0
1866 Hadsel	47	42	4	1	100,0	89,4	8,5	2,1
1867 Bø	26	19	6	1	100,0	73,1	23,1	3,8
1868 Øksnes	30	22	8	0	100,0	73,3	26,7	0,0
1870 Sortland - Suortá	81	69	11	1	100,0	85,2	13,6	1,2
1871 Andøy	31	31	0	0	100,0	100,0	0,0	0,0

KOSTRA tabell 12860

5.4 Tiltak

Barnevernstjenesten har en plikt til å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Undersøkelsen kan avdekke at barnet får den beste hjelpen fra andre instanser, f.eks. BUP eller helsestasjon, at barnet har behov for tiltak fra barnevernet eller barnet har behov for hjelp fra flere instanser samtidig.

Dersom det vurderes at barnet har behov for tiltak fra barnevernet, er det ulike typer tiltak som kan iverksettes med samtykke fra partene:

- Foreldrestøttende tiltak i hjemmet, i form av råd og veiledning eller metodisk veiledning.
- Tiltak rettet mot barnets trivsel og utvikling, som besøkshjem, støttekontakt, bidra til at barnet får delta på fritidsaktiviteter og lignende.
- Flytting ut av hjemmet med samtykke fra foreldre og ungdom over 15 år.
- Frivillig plassering på behandlingsinstitusjon når barnet har alvorlige rusproblemer eller på annen måte setter sin utvikling i alvorlig fare.

Ulike typer tiltak

Barnevernstjenesten jobber med ulike typer tiltak, alt etter hva det enkelte barnet har behov for og hva problemstillingen handler om. De frivillige tiltakene kan deles inn i følgende kategorier: kompenserende tiltak, omsorgsendrende tiltak og kontrollerende tiltak.

Kompenserende tiltak

Målet med tiltakene er å redusere belastninger hos barnet, i tillegg til å sikre barnet stimulering og deltakelse i aktiviteter.

Barnehage som bv.tiltak	**SFO som bv.tiltak**	**Besøkshjem**	**Støttehjem**
Støttesamtaler	**Støttekontakt/ fritidskontakt**	**Økonomisk bistand (eks. fritidsaktiviteter)**	

Omsorgsendrende tiltak

Målet er å veilede foreldre, slik at de kan utføre sine omsorgsoppgaver på en måte som gir positiv utvikling hos barnet.

Metodisk veiledning fra familieveileder	**Opphold på foreldre-/barn-senter**	**Råd og veiledning**

Tilsyn og kontrollerende tiltak

Målet med tiltakene er å kontrollere at barnet ikke utsettes for omsorgssvikt og/eller vold/overgrep. Slike tiltak kan blant annet være aktuelt i tilfeller der barnet bor hjemme mens barnevernet gjennomfører undersøkelse, eller i påvente av at begjæring om omsorgsovertakelse kommer opp til behandling i barneverns- og helsenemnda.

Meldt og uanmeldt tilsyn i hjemmet	**Rustester**

Overnevnte tiltak iverksettes som hovedregel med samtykke. Når frivillige hjelpetiltak iverksettes, skal det utarbeides en tidsavgrenset tiltaksplan som skal evalueres minimum hver 3. måned for å vurdere om tiltakene har ønsket effekt. Dersom tiltakene ikke fører til en bedret situasjon for barnet, skal det vurderes om det er nødvendig med andre eller flere tiltak, om tiltaket/saken skal avsluttes, evt. om det er slik at barnet ikke kan bo hjemme.

Tiltaksjobbing er den forebyggende delen av barnevernets arbeid. Det er også det barnevernet bruker mest tid på. Det gjøres et omfattende tiltaksarbeid i saker med mer eller mindre alvorlig bekymring for barnet og barnets utvikling. Målsettingen for tiltaksarbeidet er å bedre barnets situasjon, styrke kvaliteten på foreldrenes omsorgsutøvelse, hindre at barnet utvikler skadelig eller kriminell atferd eller at barnet må flytte ut av hjemmet.

Familieveiledere/ressursteam

VBV har et eget team med 6,5 stilling familieveiledere. I tillegg har teamet en egen avdelingsleder. Ressursteamet jobber med evidensbasert metodisk veiledning i de mest alvorlige sakene. Formålet er å bedre foreldrenes omsorgskompetanse, bedre omsorgssituasjonen for barnet og forhindre at barnet må flyttes ut av hjemmet. I løpet av 2025 har ressursteamet også bidratt med kartlegging og observasjoner i undersøkelser med alvorlig bekymring.

I 2025 var det 51 familier som fikk metodisk veiledning fra en familieveileder. I de fleste familiene var det flere barn, som innebærer at familieveileder jobbet ut fra målene i tiltaksplanene for flere barn i samme familie. Hver veiledning har hatt en varighet mellom 6 mnd. – 1,5 år.

Fra familieveilederne rapporteres det gjennomgående god måloppnåelse i flertallet av sakene. For familier med sammensatt og kompleks problematikk, er det imidlertid en økt forekomst av mål som vurderes delvis oppnådd. Det gjenspeiler at i noen saker er det behov for langvarig og tverrfaglig innsats.

Metoder som familieveiledere hos VBV har kompetanse på

ICDP	**COS-P (circle of security)**	**KAT (kognitiv atferdsterapi**	**Hesteassistert terapi**	**PYC (Parenting Young Children)**	**Ungdommen i Fokus (tidligere Familien i Fokus)**
ART	**Familieterapi**	**Handlekraft**	**Trygg Base (rettet mot fosterforeldre)**	**Familiepartner**	**PMTO**

Antall og andel barn med frivillige barnevernstiltak i løpet av 2024 og 2025

Tabellen under viser at det har vært en økning i antall barn med barnevernstiltak i alle samarbeidskommunene fra 2024 til 2025. I raden for barn 0 – 24 år, er også ungdommer med ettervernstiltak tatt med.

	2024						2025					
	1851 Lødingen	1866 Hadsel	1867 Bø	1868 Øksnes	1870 Sortland - Suortá	1871 Andøy	1851 Lødingen	1866 Hadsel	1867 Bø	1868 Øksnes	1870 Sortland - Suortá	1871 Andøy
Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)												
0-17 år	14	37	9	30	75	25	20	41	16	36	81	34
0-24 år	14	42	12	33	83	30	22	46	20	41	88	38
Delen barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)												
0-17 år	4,3	2,3	2,3	3,7	3,4	3,2	7,2	2,7	4,3	4,5	3,7	4,4
0-24 år	3,0	1,9	2,2	2,9	2,7	2,8	5,4	2,1	3,8	3,7	2,9	3,6

KOSTRA tabell 12276

Saker ført for barneverns- og helsenemnda og tingrett

I enkelte saker er det uenighet mellom barnevernet og foreldrene om behov for tiltak og endring i barnets omsorgssituasjon. Barnevernet har i slike tilfeller mulighet til å bringe inn saken til behandling i barneverns- og helsenemnda.

Saker som sendes til nemnda gjelder enten pålagte hjelpetiltak jfr. bvsl. § 3-4, begjæring om omsorgsovertakelse jf. bvsl. § 5-1 eller pålegg om medisinsk undersøkelse og behandling. Både private parter og barnevernet har mulighet til å klage på vedtak fattet av nemnda. Tingretten er i slike tilfeller klageinstans, og saken behandles der etter ordinære rettsregler.

Saker til behandling i barneverns- og helsenemnda

	Antall saker sendt nemnda	Antall barn i sakene sendt nemnda	Antall vedtak i nemnda	Antall saker med medhold
2025	26	19	14	13
2024	20	19	14	14

Saker til behandling i tingretten

	Antall saker sendt tingretten	Antall barn i sakene sendt tingretten	Antall dommer	Medhold – antall saker
2025	2	3	2	1
2024	14	16	9	9

5.5 Fosterhjem

Team Omsorg jobber med å følge opp barn og ungdom som er under offentlig omsorg. Dette omfatter både de som bor i fosterhjem og de som bor på institusjon. Barn og unge som bor i fosterhjem eller på institusjon som frivillig hjelpetiltak, følges opp av kontaktpersoner på team UT eller MUT.

Per 31.12.2025 hadde team Omsorg ansvar for oppfølging av 54 barn med omsorgstiltak, hvorav 52 bodde i fosterhjem og 2 på institusjon. I tillegg hadde 3 ungdommer over 18 år fosterhjem som ettervernstiltak. En kontaktperson på team Omsorg har også ansvaret for å følge opp at barn fra andre kommuner som bor i fosterhjem i Vesterålen, får tildelt tilsynsperson og at tilsynsrapporter videresendes til omsorgskommunen. Per 31.12.2025 bodde det 45 tilsynsbarn i en vesterålskommune.

Oppfølging av barn og unge i fosterhjem og institusjon er lovpålagte oppgaver. Barnevernstjenesten i omsorgskommunen har ansvar for å følge opp og kontrollere at hvert barn i fosterhjem og institusjon, har en god omsorgssituasjon og får oppfølging etter sine behov. Barnevernstjenesten skal besøke fosterhjemmet så ofte som nødvendig for å kunne oppfylle ansvaret. Det skal som hovedregel være minimum 4 besøk per år.

Kontaktpersoner i VBV har mye reisevirksomhet i løpet av et år, spesielt de som jobber på team Omsorg. Det jobbes aktivt med å rekruttere fosterhjem i barnets familie og nettverk, slik at barnet skal kunne opprettholde kontakt med sitt nærmiljø. En del barn har imidlertid lite nettverk, eller nettverket vurderes ikke som egnet til å ha omsorgen for barnet. Det må da søkes om beredskapshjem eller fosterhjem via Bufetat. Da har barnevernet liten kontroll på hvor fosterhjemmet ligger, og noen barn må flytte over lange avstander. Det innebærer også at kontaktperson må reise langt for å gjennomføre lovpålagte besøk i fosterhjemmet. VBV har oppfølging av barn i fosterhjem over store deler av landet. Noen ligger slik til at det krever mange timers reise med fly/tog/leiebil for å komme dit.

Av de totalt 67 barna som i løpet av 2025 hadde et omsorgs- eller akuttiltak, bodde 25 hos slekt eller annet nettverk. Allerede når det oppstår tvil om barnet kan bo hjemme, begynner VBV å vurdere om det er noen i barnets familie/nettverk som kan spørres om å være beredskapshjem eller fosterhjem. Av både praktiske, økonomiske men ikke minst menneskelige hensyn, er det et mål at flest mulig barn skal kunne fortsette å bo i sin hjemkommune etter en omsorgsovertakelse.

Som følge av oppvekstreformen har det skjedd en stor endring i oppfølgingen av fosterbarn, foreldre og fosterhjem. Kravet til oppfølging er blitt lovfestet og konkretisert. VBV har tatt utgangspunkt i

«Omsorgspakken,» som er et verktøy for oppfølging når et barn flyttes ut av hjemmet. Den består av tre parallelle samtaleløp, et for barnet, et for foreldrene og et for fosterfamilien, med ulike tema som er viktig å snakke om i forkant, underveis og i tiden etter flytting.

Det er gjort endringer i rutine og maler for oppfølgingsbesøk, og utarbeidet samtalekort med de ulike tema som framgår av omsorgspakken. Formålet er å sikre at alle parter får mulighet til å ta opp det de er opptatt av, og at utfordringer og problemområder avdekkes og kan tas tak i på et tidlig tidspunkt.

Av bvsl. § 8-3, 2. ledd, framgår at barnevernstjenesten skal legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet. Vesterålen barnevern har tatt i bruk Landsbymodellen, en metode som bidrar til å sikre systematisk evaluering av fosterhjemsplasseringen. Fokus er på å jobbe sammen med barnet, foreldrene og fosterhjemmet for at barnet skal kunne flytte hjem igjen. Det er utarbeidet samtalekort og rutine for Landsbymodellen. Med bakgrunn i at team Omsorg over lengre tid har vært underbemannet og har hatt et høyt arbeidspress, har det vært vanskelig å få iverksatt metoden godt nok i løpet av 2025.

I Landsbymodellen er samvær et viktig virkemiddel for å vurdere om foreldrene er i stand til å ivareta omsorgen igjen. Jo nærmere barnet er foreldrenes hjem, desto større mulighet er det å legge til rette for hyppige samvær og ha mulighet til å veilede foreldrene under samvær.

5.6 Ettervern

Ettervern tilbys alle unge mellom 18 – 25 år, som har tiltak fra barnevernet før de blir myndig. Tiltak etter fylte 18 år er frivillig for ungdommen. Hensikten med ettervern er å gi ungdommer støtte og hjelp i overgangsfasen til voksenlivet, med mål om selvstendiggjøring.

Etter lovendring i 2021, er aldersgrensen for ettervern 25 år. Dette til tross, så velger de fleste å avslutte ettervernet før de blir 25 år. Avslutning skjer gjerne i sammenheng med at ungdommen avslutter videregående skole eller er kommet i jobb. I løpet av 2025 hadde Vesterålen barnevern 19 ungdommer på ettervern, hvorav 4 hadde fosterhjem som ettervernstiltak. For de fleste vil fosterhjemsplasseringen være aktuelt til de er ferdig med videregående, evt. har fått egen inntekt.

Målet med ettervern er selvstendiggjøring av ungdommen, slik at de blir i stand til å ta gode valg på egne vegne, og forsørge seg selv som voksen. Foruten fortsatt fosterhjem kan ettervern bestå av oppfølging i egen bolig, støttesamtaler og råd og veiledning. Det kan også gis økonomisk bistand til behandling, f.eks. hos psykolog, tannlege og lignende, evt. livsopphold og boutgifter for ungdom som studerer eller av andre grunner ikke har egen inntekt og ikke rett på stønad fra NAV. Økonomiske ytelser er alltid tidsbegrenset og skal være knyttet til et mål, f.eks. utdannelse. Dersom man ser at ungdommen ikke har dagaktivitet og ikke ønsker å ta utdannelse eller få seg jobb, så vil ettervernet kunne avsluttes. Ungdommen får i slike tilfeller tilbud om at kontaktperson bistår med å ta kontakt med NAV.

5.7 Kvalitet

Internkontroll

Internkontrollplikten i barnevernet er regulert i kommuneloven § 25-1. Vesterålen barnevern har over mange år hatt et kontinuerlig søkelys på internkontroll på ulike nivå. Det gjør at tjenesten i dag har gode rutiner som spenner over det faglige arbeidet i ulike deler av en barnevernssak, i tillegg til administrative rutiner som beskriver ulike sider ved driften av tjenesten. Det jobbes med å flytte alle rutinene over i Compilo, som også er kommunens avvikssystem.

Kvalitet i hverdagen

Alle kontaktpersoner har jevnlig, fastsatte veiledningsmøter med sin avdelingsleder hver 3. uke. Det er fortrinnsvis saksdrøftinger og avklaringer, men gir også mulighet til å ta opp forhold som gjelder arbeidsforholdet/evt. personlige forhold som påvirker den ansattes arbeid. Barnevernleder har på samme måte faste oppfølgingsmøter med avdelingslederne. Barnevernleder og fagleder har ukentlige møter, der det gjøres avklaringer i forhold til utviklingsarbeid, faglige tema, samarbeid ut i kommunene og andre spørsmål som vedrører tjenesten.

Hver 3. uke er det faste DRIV-møter (**DR**øfting **I V**anskelige saker). Hele ledergruppen og advokaten er faste deltakere i DRIV-møtene. Det sikrer både at beslutninger er forankret i ledelsen og er juridisk forsvarlig begrunnet, men bidrar også til at man får gjennomført drøftingen selv om en leder er borte. I DRIV-møter drøftes saker med alvorlig bekymring, og der man ser at iverksatte tiltak ikke fører til positiv endring for barnet. Alle saker der det vurderes å fremme sak om omsorgsovertakelse eller andre tiltak uten samtykke, skal meldes opp til DRIV. Det samme gjelder tilbakeføring av barn som barnevernstjenesten har omsorgen for.

Det er et mål å opprettholde og utvikle kompetansen til de ansatte i tjenesten. Det oppmuntres til å ta videreutdanning. De siste årene har det alltid vært 1 – 3 ansatte som har tatt videreutdanning, fortrinnsvis en av utdanningene der det kan søkes refusjon fra Bufdir. Høsten 2025 var det 3 ansatte som påstartet videreutdanning, inkludert en avdelingsleder som tar barnevernlederutdanning. I tillegg har vi en ansatt som tar master i barnevern, som skal være ferdig våren 2026, samt en ansatt som tar masteremner med mål om å fullføre master etter hvert.

Hver 6. uke gjennomføres trepartsmøte med plasstillitsvalgt, verneombud og barnevernleder. Der drøftes og avklares forhold som vedrører fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Trepartsmøtene avholdes en uke før personalmøte, slik at ting som drøftes og avklares raskt kan formidles ut til hele tjenesten.

Med fokus på læring, så blir alle avvik som er ferdig behandlet, gjennomgått i personalmøte. Det samme gjelder klagesaker som er ferdig behandlet hos Statsforvalteren.

Ledelse i barnevernet

Mot slutten av 2025 har det vært en endring i ledergruppen, ved at fagleder ble ansatt som ny barnevernleder fra 1. september. Avdelingsleder på ressursteamet ble ansatt som ny fagleder, med oppstart 01.01.2026. Stillingen som avdelingsleder på ressursteamet ble besatt av en familieveileder på teamet, med oppstart 01.01.2026. Foruten den nye lederen på ressursteamet, så består ledergruppen av personer som har lang erfaring fra Vesterålen barnevern og som har hatt lederfunksjoner over tid. Endringer i ledelsen har derfor ikke påvirket driften i nevneverdig grad.

Ledergruppen har ukentlige møter, der både driftsmessige, faglige og personalmessige spørsmål drøftes og avklares. Møtene gjennomføres på Teams, ettersom to ledere har kontorsted på Andenes mens resten er på Sortland. Annenhver måned gjennomføres fysiske ledermøter, der det kun er fokus på lederutvikling, lederstøtte og lederkompetanse.

Opplæring og oppfølging av ansatte

Vesterålen barnevern har mål om å gi grundig og god opplæring til nyansatte. Det er utarbeidet en egen introduksjonsplan, som er basert på planen Sortland kommune bruker. Denne får alle nyansatte første arbeidsdag. Den gir en god oversikt over tema som den nyansatte skal få informasjon og opplæring i. Alle nyansatte får tildelt en fadder som følger opp de første 6 mnd., og videre kollegaveiledning de neste 6 mnd. De første 4 ukene etter ansettelse følger den nyansatte i hovedsak sin fadder, og har ikke egne saker. Det gjøres individuelle vurderinger rundt dette, ut fra hvilken erfaring den nyansatte har fra før.

De ansatte har mange muligheter til å ta opp ting som vedrører deres arbeidssituasjon og saker de jobber med: faste oppfølgingssamtaler med nærmeste leder, teammøter, personalmøter og trepartsmøter. I tillegg er ledelsen generelt tilgjengelig for drøftinger og avklaringer på kort varsel, dersom det er behov for det.

Medvirkning

Barnets rett til medvirkning er lovfestet i barnevernsloven § 1-4. Det påligger barnevernet en plikt til å sørge for at barn, ungdom og foreldre har reell medvirkning. Det framgår både av rutine for undersøkelse, hjelpetiltak og omsorgstiltak, at barn skal snakkes med om sin situasjon, spørres om sin mening og de skal få tilpasset informasjon ut fra alder og modenhet. Dette følges opp ved at barnets mening og vekting av barnets mening ligger fast inne i maler for rapporter og vedtak.

For å sikre familiens rett til kontradiksjon, skrives det alltid referat som sendes ut, fra møter, samtaler og etter hjemmebesøk.

Brukerundersøkelser

Vesterålen barnevern har rutine på at det skal gjennomføres brukerundersøkelse årlig. I 2025 har det imidlertid ikke vært gjennomført, fordi vi har opplevd at skjema vi har benyttet ikke har hatt god kvalitet. Det har ikke gitt oss tilbakemeldinger vi har kunnet bruke i utviklingen av tjenesten. Det jobbes med å finne en metode for brukerundersøkelse som gir klienter bedre mulighet til å gi en utfyllende tilbakemelding, og der vi får svar som vi kan bruke i utviklingsarbeid. Dette skal være på plass til høsten 2026, slik at det kan gjennomføres brukerundersøkelse da.

Kommunebarometer fra Bufdir

Tabellen under viser at Vesterålen barnevern hadde en noe høyere andel barn med barnevernstiltak i 2025, enn resten av landet. Ansatte i Vesterålen barnevern har også hatt en noe høyere andel saker, enn gjennomsnittet for landet. Det framgår videre at Vesterålen barnevern jobber godt med å skaffe fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk, sammenlignet med resten av landet.

Dekningsgrad og kapasitet

Indikatorene gir en status for andel barn som mottar barnevernstiltak i befolkningen 0-17 år. Behovet for hjelp fra barnevernet varierer på tvers av kommuner, og indikatorene bør derfor ikke brukes til å rangere kommuner.

Spredning Stedets plassering Verdi for Norge

Gå til detaljert oversikt

Indikator	Verdi for sted	Verdi for Norge	Grafisk visning
Barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2025)	3,9 %	3,1 %	
Barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2025)	4,4 %	4 %	
Barn med hjelpetiltak i hjemmet av alle barn med tiltak 0-17 år (2025)	69,7 %	72,6 %	
Barn som bor utenfor hjemmet i løpet av året i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2025)	0,9 %	0,9 %	
Barn med undersøkelser eller tiltak per årsverk (2025)	13,9 barn	12,3 barn	
Fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk (2024)	60,9 prosent	40,3 prosent	

Tabellen under viser at VBV hadde en langt høyere andel fristbrudd første halvdel av 2025, enn gjennomsnittet for landet. I andre halvdel var andelen fristbrudd kraftig redusert hos VBV, men fortsatt noe høyere enn resten av landet. VBV har som tidligere nevnt, over lang tid vært underbemannet på grunn av sykefravær og vakante stillinger. I tillegg hadde vi mange alvorlige og arbeidskrevende saker i 2025. Det gjenspeiles også i at vi hadde høyere andel barn med akuttvedtak enn gjennomsnittet for landet. Fristbruddene vurderes å ha sammenheng med dette og ikke manglende rutiner eller dårlig internkontroll.

Kvalitet

Dette er indikatorer som angir særlig overholdelse av frister og lovkrav som gjelder for barnevernstjenesten, og som ofte vil følges opp som del av internkontrollen i kommunene. Indikatorene gir ikke informasjon om barn og familiers opplevelse av kvalitet.

Spredning Stedets plassering Verdi for Norge

Gå til detaljert oversikt

Indikator	Verdi for sted	Verdi for Norge	Grafisk visning
Barn med akuttvedtak per 1 000 i barnebefolkningen (2025)	2 per 1 000	1 per 1 000	
Fristbrudd i undersøkelser (2025 første halvår)	16,9 %	5,8 %	
Fristbrudd i undersøkelser (2025 andre halvår)	7,2 %	5,9 %	
Antall årsverk med fagutdanning per 1000 barn i aldersgruppen 0-17 år (2025)	5,6 pr. 1000	5,9 pr. 1000	

Bemanning og kompetanse

I dette avsnittet vil det bli gitt en beskrivelse av kompetansen til de ansatte i Vesterålen barnevern, samt status på sykefravær og turnover i 2025.

Kompetansen i Vesterålen barnevern

De ansatte hos VBV har mange ansvarsområder de skal følge opp, blant annet:

- Tett oppfølging av familiene i undersøkelser og tiltakssaker
- Sikre barnets medbestemmelse i alle vurderinger
- Strengt og omfattende dokumentasjonskrav
- Tett oppfølging av fosterhjemmene
- Vurderingskrav i forbindelse med samvær og gjenforening
- Samarbeid med andre instanser og koordinering av ulike tjenester i en del saker

Alle møter med barn, ungdom, foreldre, familier og fosterhjem avhenger av gode relasjoner. Dette krever god fagkunnskap, engasjement og tilstrekkelig med tid til å gi nødvendig oppfølging. Dette igjen er avhengig av kontinuitet, både i kontakten med barnet/familiene, men også ved at kontaktpersonenes kompetanse utvikles over tid. Sykefravær og turnover hindrer på den måten en god kompetanseutvikling.

På høsten i 2025 ble det klart at masterkravet i barnevernet ville frafalles fom. 01.01.2026. Det er likevel ønskelig, og oppmuntres til, at ansatte tar videreutdanning. Barnevernsfeltet er i stadig utvikling, med nye lovkrav og metoder som utvikles, og det er nødvendig at VBV har ansatte som er

faglig oppdatert.

I 2025 hadde Vesterålen barnevern totalt 10 utlysninger av stillinger, både lederstillinger og stillinger som kontaktperson og familieveileder. For kontaktpersonstillinger har vi opplevd å få svært få søkere med barneverns- eller sosialfaglig bakgrunn. Det har derfor vært en stor andel ansettelser av personer med annen fagbakgrunn, blant annet sykepleiere og pedagoger. Det har gitt ekstra utfordring ved opplæring. Nyansatte mangler saksbehandlingserfaring og det høye dokumentasjonskravet blir vanskelig. I tillegg tar det tid å lære seg å gjøre barnevernfaglige vurderinger. Personlig egnethet blir derfor ekstra viktig. Vi ser at med personlig egnethet kan ansatte med annen fagbakgrunn utvikle seg til å bli særdeles dyktige barnevernsarbeidere.

Vesterålen barnevern har to ansatte med master i barnevern. I tillegg er det en ansatt som ferdigstiller master, våren 2026 og en ansatt som tar masteremner med tanke på å fullføre master etter hvert.

Oversikt grunnutdanning i Vesterålen barnevern i 2025

Grunnutdanning	**Årsverk**
Barnevernspedagog	16
Sosionom	6
Annen høyskoleutdanning/universitet	11
Advokat/jurist	2
Merkantil	1

Sykefravær

Samlet sykefravær i 2025 var på 4,96%. Det var en betydelig nedgang fra 2024, da det totale sykefraværet var på 9,52%. Av det totale sykefraværet i 2025, var 3,62% knyttet til sykemelding fra lege. Størstedelen av sykemeldingene gjaldt for kortere periode (inntil 60 dager), og var knyttet til kortvarig sykdom/skade og operasjon. 1,98% var langtidssykemelding. Det er fokus på at leder skal ha tett oppfølging av ansatte som blir langtidssykemeldt. Vi har også erfart at det er positivt å koble på HR tidlig, hvis vi ser at noen kan blir sykemeldt over lengre tid. Dette både som drøftingspartner og for å kunne delta i oppfølgingsmøte med den ansatte for å finne gode løsninger.

6. Økonomi

I 2025 hadde Vesterålen barnevern et budsjett på kr 102 802 264. Regnskap for 2025 viste totalt et forbruk til lønn og utgifter på kr 101 684 265. Det utgjør et mindreforbruk på kr 1 117 999 ved årets slutt. Mindreforbruket er avregnet mot kommunene.

Lønn: Her har sykefravær og vakante stillinger i kortere eller lenger periode, gitt et mindreforbruk på 0,92 MNOK.

Utgifter: Flere saker med alvorlig bekymring har gitt behov for bruk av kostbare tiltak som institusjon, beredskapshjem og familiehjem. Samlet sett har det likevel vært et mindreforbruk på disse tiltakene med 802409,- i 2025. Det kan forklares med at denne typen utgifter vil variere i løpet av året, og kan oppstå på kort varsel. Eksempelvis førte et stort merforbruk på beredskapshjem i 2024 til økt budsjett på denne posten i 2025. Så ble behovet for beredskapshjem i 2025 mindre enn i 2024, og det ble et mindreforbruk. Det utgjør også en stor økonomisk forskjell om beredskapshjemmet er engasjert direkte av VBV, eller om det er engasjert via Bufetat. Det samme skjedde i forhold til budsjett på opphold institusjon.

Samtidig har det vært merforbruk på fosterhjemsgodtgjørelse. Særlig frikjøp fosterhjem har hatt et merforbruk, med 1 031 105 millioner. Det knyttes til flere akutt-/og fosterhjemsplasseringer i 2025.

Tabellene under viser kommunevis netto driftsutgifter totalt per barn i barnevernet i 2024 og 2025. Videre vises hvor stor del 244, 251 og 252 utgjør av den totale utgiften. Som det framgår av tabellene utgjør tiltak utenfor hjemmet en betydelig større del av utgiftene, enn tiltak i hjemmet. Det understreker også den økonomiske gevinsten ved tidlig innsats, der barnet kan hjelpes hjemme hos seg selv og flytting ut av hjemmet forhindres.

	2024						
	1851 Lødingen	1866 Hadsel	1867 Bø	1868 Øksnes	1870 Sortland - Suortá	1871 Andøy	EAK Landet
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet (kr)	116 405	260 750	167 517	275 017	240 634	208 714	234 463
Delen netto driftsutgifter til sakshandsaming/drift (funksjon 244) (prosent)	65,2	37,6	50,1	29,0	29,6	35,4	36,7
Delen netto driftsutgifter til barn som ikkje er plasserte av barnevernet (funksjon 251) (prosent)	8,0	8,8	4,8	10,8	20,9	7,9	11,2
Delen netto driftsutgifter til barn som er plasserte av barnevernet (funksjon 252) (prosent)	26,8	53,6	45,1	60,2	49,6	56,7	52,1

	2025						
	1851 Lødingen	1866 Hadsel	1867 Bø	1868 Øksnes	1870 Sortland - Suortá	1871 Andøy	EAK Landet
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet (kr)	201 351	331 323	135 275	243 758	240 482	228 143	245 558
Delen netto driftsutgifter til sakshandsaming/drift (funksjon 244) (prosent)	32,7	31,9	50,2	35,3	37,5	38,0	36,3
Delen netto driftsutgifter til barn som ikkje er plasserte av barnevernet (funksjon 251) (prosent)	14,5	23,3	13,7	16,7	17,9	12,0	10,8
Delen netto driftsutgifter til barn som er plasserte av barnevernet (funksjon 252) (prosent)	52,8	44,8	36,1	48,0	44,7	50,0	52,9

KOSTRA tabell 12279

7. Utfordringsbildet

I alle virksomheter vil det alltid være noen utfordringer som man i større eller mindre grad har mulighet til å påvirke. I det følgende vil vi kort si noe om de mest sentrale utfordringene i barnevernstjenesten, og hvordan arbeidet rundt dem følges opp.

Et helhetlig arbeid rundt barn og unge som har behov fra ulike hjelpeinstanser

I hht. barnevernsloven § 15-1 skal kommunen ved kommunestyret vedta plan for kommunens forebyggende arbeid. Målet med planen er at kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår for barn og unge, gjennom tiltak som forebygger at de utsettes for omsorgssvikt eller utsetter sin utvikling for fare.

Alle kommunene i barnevernssamarbeidet har utarbeidet forebyggende plan, eller er i gang med å

skrive den. Vesterålen barnevern har vært delaktig i utarbeidelsen av planene, enten ved å gi innspill eller ved å delta i arbeidsgruppe for planen. Det gjøres mye godt forebyggende arbeid i alle kommunene og mange samarbeidsarenaer er etablert. Barnevernstjenesten er ofte ønsket som deltaker i arbeids- og plangrupper. Det er også nyttig og meningsfullt for oss å delta. Med seks kommuner å forholde seg til, opplever vi likevel at vi må prioritere hvilke grupper vi skal delta i. Det betyr at vi noen ganger må takke nei til deltakelse.

Forebyggende samarbeidsgrupper der Vesterålen barnevern har deltatt i 2025

Andøy: • Laget rundt barnet	**Bø**: • Tverrfaglig forum • Arbeidsgruppe prosjekt forebygging • BUT-møter	**Hadsel**: • Fellesfaglig forum
Lødingen: • Oppvekstmiljøgruppa	Sortland: • Laget rundt barnet • FORBUS • Konsultasjonsteam for vold og overgrep • Inntaksteam for FOYER • Inntaksmøte for familiekoordinator, NAV (oppstart 2026)	Øksnes: • Forebyggende ledelse • Konsultasjonsteam for vold og overgrep

Informasjonsvirksomhet

Vesterålen barnevern får jevnlig henvendelser fra ulike tjenester, som ønsker at vi skal komme og informere om vårt arbeid. Informasjon om meldeplikt og taushetsplikt er gjengangere som ønsket tema. Generelt blir vi glad for å få mulighet til å informere om hva vi gjør og hvordan vi jobber. Utfordringen blir igjen at med seks kommuner med til sammen mange ulike etater, så er det vanskelig å nå alle. Vi har foreløpig klart å imøtekomme alle forespørsler, men det er tidkrevende. Det planlegges derfor å spille inn informasjonsvideoer, der ulike tema tas opp. Det er tidsbesparende for VBV, og gjør også at informasjonen hele tiden er tilgjengelig for de som trenger den. Dette er et tiltak som blir iverksatt i løpet av 2026.

Nasjonalt forløp

Nasjonalt forløp er en metode som skal forebygge helseutfordringer hos barn og ungdom som mottar tiltak fra barnevernet. Metoden beskriver et samarbeidsforløp mellom barnevern og helsetjenester i kommunen, i enkeltsaker. Vesterålen barnevern gjennomførte i 2025 møter med helsetjenester i alle seks kommunene, for å planlegge oppstart av Nasjonalt forløp. Selv om rutinen er på plass og vi har fått kontaktpunkt innenfor helse i alle kommunene, har vi ikke klart å ta metoden godt nok i bruk. Forklaringen kan delvis være at vi opplever at foreldre selv søker helsehjelp på vegne av barnet, og delvis kan det ha sammenheng med at 2025 har vært et år med høyt arbeidspress og mange alvorlige saker som har tatt tid og oppmerksomhet. Arbeidet med å iverksette Nasjonalt forløp videreføres i 2026.

Omfattende og komplisert forvaltningsarbeid

Barnevernstjenesten ivaretar et krevende forvaltningsarbeid som stiller store lovmessige krav til virksomheten. Spesielt er kravet til medvirkning og dokumentasjon skjerpet og omfattende. Det

innebærer blant annet at alle vurderinger skal dokumenteres. Det gjelder i saker med frivillige hjelpetiltak, og er enda viktigere i saker som innebærer tvangstiltak. Det er en balansegang mellom å dokumentere nok og på en forståelig måte, og skrive lange avhandlinger. Dette er en ferdighet det tar tid å bygge opp. Saksbehandling tar opp mye av tiden til kontaktpersoner og avdelingsledere.

Kvalitet i tjenestetilbudet

Vesterålen barnevern jobber aktivt for å gi tjenester av god kvalitet på alle nivå. Utfordringen med vakante stillinger, sykefravær og mange alvorlige saker i 2025, har ført til stor arbeidsmengde på den enkelte kontaktperson og avdelingsleder. Det har vært jobbet mye overtid, og avdelingsledere har utført mange saksbehandlingsoppgaver. En slik situasjon vil på sikt påvirke kvaliteten i arbeidet. Det viser seg blant annet i totalt 25 fristbrudd på undersøkelser i 2025. Det forventes at ansattsituasjonen vil stabilisere seg i 2026, og at dette igjen vil gjenspeile seg i færre fristbrudd i 2026.

Til tross for stor arbeidsmengde har det gjennom 2025 vært opprettholdt fokus på at rutiner og maler for rapporter og vedtak skal følges. Det har sikret at saksbehandlingen har vært forsvarlig og at nødvendig dokumentasjon har vært gjennomført. Tabellen under viser saksmengde per kontaktperson/familieveileder. Det understrekes at tallet er et gjennomsnitt, beregnet ut fra antall kontaktpersoner som var ansatt i tjenesten per 31.12.2025. Sykefravær og ansatte som er under opplæring medfører et høyere antall saker på de mer erfarne kontaktpersonene

Avdeling	**Gjennomsnittlig saksmengde per kontaktperson/familieveileder**
Mottak/Undersøkelse/Tiltak (2 team)	15
Omsorgsteam	11 (i tillegg kommer 45 tilsynsbarn)
Ressursteam/familieveiledere	7,5

Vold og trusler

Mot slutten av 2025 opplevde Vesterålen barnevern for første gang at en ansatt direkte ble utsatt for vold fra en klient. Det førte til gjennomgang av rutiner, prosedyrer og kompetansen på å forebygge vold og trusler og bruk av ROS-analyse. Det ble satt ned en arbeidsgruppe som jobber med å utarbeide rutine for håndtering av vold og trusler, når slike hendelser først oppstår. I dette inngår også å gjennomføre øvelser på slike situasjoner. Arbeidsgruppen skal ha ferdig ROS-analyse og rutine til juni 2026.

8. Evaluering av tiltak og veien videre

Evaluering av tiltak gjennomført i 2025

Deltakelse i ulike plan- og arbeidsgrupper: Vesterålen barnevern har opplevd det som nyttig å delta i ulike grupper ute i kommunene. Det gir et bedre grunnlag for samarbeid når man kjenner hverandre og har forståelse for hverandres mandat, oppgaver og utfordringer. Det er også nyttig for barnevernstjenesten å få oversikt over ulike tilbud for barn og ungdom som finnes ute i kommunene. Utfordringen for barnevernstjenesten er at det kan bli mange samarbeidsgrupper, og at vi må prioritere hvilke vi skal delta i. Fagleder vil i hovedsak være VBV's representant i ulike samarbeidsgrupper.

Fagdag om dokumentasjonskravet: som nevnt tidligere er dokumentasjonskravet stort og krevende for kontaktpersoner og avdelingsledere. I oktober gjennomførte vi intern fagdag om

dokumentasjonskravet, med tjenestens advokat. Det er et svært nyttig tiltak, både som opplæring til nyansatte og som oppfriskning til mer erfarne ansatte. Det er et tiltak vi har lett tilgjengelig, og som vil bli gjentatt jevnlig.

Det har i løpet av 2025 kommet et tillegg i oppgavene til ressursteamet, ved at familieveilederne i undersøkelser med alvorlig bekymring har bidratt med observasjoner og kartlegging. Det har vært et stort kvalitetsløft og bidratt til at vurderinger og beslutninger har blitt fattet på et mer solid grunnlag. Den positive erfaringen har ført til at det er opprettet ny rutine for ressursteamet, som omhandler kartlegging og observasjoner.

Personalsituasjonen i 2025 bidro til at det i første halvår var innleid 3 konsulenter fra Dedicare. Det vurderes at tiltaket bare delvis bidro positivt, da to av konsulentene ikke leverte forventet kvalitet på jobben. Dette i tillegg til at det er et svært kostbart tiltak, gjør at det ikke har blitt leid inn konsulent igjen for å avhjelpe personalsituasjonen i andre halvdel av 2025.

I 2024 ble det besluttet å fokusere på undersøkelser og tiltak for spe- og småbarn, 0 – 6 år. Team UT fikk et særlig ansvar for denne aldersgruppen. I 2025 har denne satsingen vært videreført. Teamet har kurset seg i kartleggingsmetoden ASQ og ASQ-SE. Det er også besluttet at teamet skal få opplæring i Infant Care Index, en metode for å vurdere samspill mellom foreldre og små barn. Opplæringen vil gjennomføres i 2026.

Veien videre

Fokus- og forbedringsområder for 2026	**Tiltak**
Satsingen med kompetanseutvikling på spe- og småbarn vil fortsette i 2026.	• ASQ/ASQ-SE brukes aktivt i undersøkelser på spe- og småbarn. • Kursing i Care Index skal gjennomføres og tas i bruk. • Ressursteamet bidrar med kartlegging og observasjoner ved behov
Personalsituasjonen	Personalsituasjonen ser ut for å ville stabilisere seg i 2026. Det blir viktig å ha fokus på å beholde ansatte, og særlig de som har vært i tjenesten lenge og har høy kompetanse. Det skal innføres nærværssamtale på et tidlig tidspunkt etter sykefravær. I tillegg skal det ved behov for tilrettelegging jobbes mer strukturert og målrettet med å finne gode tiltak. Det utarbeides rutine og maler for disse tiltakene.
Ny ledergruppe fra 01.01.2026	Det blir viktig å jobbe for at den nye ledergruppen skal samarbeide godt, og fungere som et team. Avdelingsledere har i 2025 hatt et svært krevende år, med oppfølging av ansatte, kvalitetssikring av arbeidet og i tillegg måttet gjøre mange kontaktpersonoppgaver. Det er særdeles viktig at lederteamet fungerer godt og at den enkelte finner støtte der.

	Ukentlige ledermøter fortsetter, i tillegg til og fysiske ledermøter med fokus på lederutvikling annenhver måned.
Brukerundersøkelse	Denne skal være klar til gjennomføring i løpet av høsten 2026.
Omsorgspakken og Landsbymodellen	Metodene skal ha brukes av omsorgsteamet, og det skal legges en plan for å få tatt metodene ordentlig i bruk. Første prioritet for omsorgsteamet er likevel å få fylt opp ledige stillinger, og gjennomføre grunnleggende opplæring av nyansatte slik at de kan jobbe selvstendig med saker. Med det arbeidspresset den enkelte ansatte på teamet har hatt i 2025, inkludert mye reisevirksomhet, har det ikke vært mulig å jobbe med implementering av de nevnte metodene.
Vold og trusler	I juni 2026 skal arbeidsgruppen ha klar en ROS-analyse og rutine for håndtering av voldssituasjoner. Det skal da også være klarlagt hvordan og når øving på voldssituasjoner kan gjennomføres.